

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 ev. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe, po 5 ev. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. Ocene: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utrojlivo — Trsta.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, ne upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5/20, za pol leta Kren 3/10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcij lista „Edinost“: — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-532. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Finančni odsek državnega zbora.

DUNAJ 27. Finančni odsek je nadaljeval razpravo o davčnih predlogih. Finančni minister Bilinski se je izrekel proti provizorični davčni rešitvi in je izlasti priporočal hitro in popolno rešitev davka na zganje in osebne prihodninske davke. Zeleti bi bilo, je rekel minister, da stopi prvi davek v krepost dne 1. septembra 1910, drugi pa 1. januarja 1911.

Proračunski odsek.

DUNAJ 27. Proračunski odsek je nadaljeval razpravo poglavja „ministerski svet“. Posl. Kramar je izjavil, da morajo Slovani odločno pobijati vladni zistem, v katerem niso zastopani celi narodi.

Posojilni zakonski načrt sankcioniran.

DUNAJ 27. Cesar je včeraj sankcioniral posojilni zakonski načrt, ki sta ga vsprejeli obe zbornici.

DUNAJ 27. Finančni minister je na podlagi pooblastila, podeljenega mu zakonom od 26. aprila 1910 oddal danes nomin. 236 mil. kron štiridestotne kronske rente poštne hranilnici.

Nadvojvodinja Marija Josipa.

PULA 27. Nadvojvodinja Marija Josipa je včeraj popoldne s parnikom „Pelagosa“ dospela iz Benetk na Brione, kjer ostane dlje časa.

Hrvatski ban pri cesarju.

DUNAJ 27. Cesar vsprejme hrvatskega bana dra. Tomašića v posebni avdijenci v torek ali sredo. Ban bo ob tej priliki poročal cesarju o volilni reformi v Hrvatski.

Poslanik Tittoni.

PARIZ 26. Italijanski poslanik Tittoni je danes popoldne izročil predsedniku Fallièresu svoje poverljivo pismo.

50 letnica vladanja črnogorskega kneza.

BUKAREŠT 27. Misija, ki se pada na Cetinje, da v imenu kralja Karola čestita črnogorskemu knezu Nikoli povodom njegove 50-letnice vladanja odpotuje od tukaj v soboto.

Špansko-maročanska pogodba.

MADRID 27. Voditelj maročanskega poslanstva je obvestil ministra za unanje stvari, da vsprejme v načelu špansko-maročansko pogodbo, katere besedilo mu je bilo nedavno priobčeno. Poslanik namerava takoj odgovoriti v Fez, da predloži sultanu pogodbo in da razprši eventuelne pomisleke, ki bi jih utegnil imeti Mulej Hafid.

Grški dvor na Krfu.

KRF 26. Popoldne sta dospela semkaj prestolonaslednik Konstantin in princ Jurij. Vsprejeli so ju načelniki oblasti, a številna množica ljudstva je princa živahno pozdravljala.

Srbska skupščina odgodjena.

BELIGRAD 27. Skupščina je s kraljevim ukazom odgodjena čez velikonočne praznike do 16. maja.

Požar.

BUDIMPEŠTA 27. V občini Csaklyo z Zemplinski županiji je vsled neprevidnosti

sti nastal požar, ki se je naglo razširil in vpepelil 30 hiš ter 46 postranskih poslopij. Zgorelo je tudi mnogo živali. Škoda, ki jo cenijo na 150.000 K, je pokrita z zavarovalnino.

DUNAJ 27. Cesar je danes ob 10:30 predpoludne v daljši posebni avdijenci vsprejel železniškega ministra Wrbo.

Biarritz 27. Angleški kralj Edvard je odpotoval na Angleško.

Valencia 27. Kralj Alfonz je s spremstvom odpotoval v Madrid. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

Rim 27. Kralj Viktor Emanuel je podelil knezu monakovskemu kolier Annunziatnega reda.

Ustaja v Albaniji.

40.000 ustašev, med temi vsi moški od 17 do 70 leta. Tudi en franciškan, pater Angel se nahaja med ustaši.

SKOPLJE 27. Glavna turška moč je koncentrirana v Lipljanih, na zgodovinsko znanem Kosovem polju. Šteje se, da znaša število vseh Albancev okoli 40.000. Vsi ti so dobro oboroženi. Glavna poveljnika sta Boljetinac in Šimun Gomer. Med ustaši niso samo mohamedanci, temveč tudi pravoslavni in katoliki. Ti slednji so pod poveljstvom Kol Noze. Govori se, da je tudi franciškan pater Angel med ustaši; baje zapoveduje ta pater enemu oddelku ustašev. Albanci so izborni disciplinirani; nasproti temu kažejo turške čete precejšnjo apatijo. Med ustaši se nahajajo vsi moški od 17 do 70 leta, ki so prisegli, da ne položijo orodja. V Djakovem blokiru 5000 Albancev 3 turške batalijone pešcev in 4 topove.

SOLUN 26. Šefket paša je odšel z 25 šibkimi batalijoni in 3 baterijami iz Veršovice proti Kacaniku. Torgut paša istotako prodira iz Lipljana s svojimi četami. Tudi iz Skoplja so čete odposlane proti Elešianu, da preženo Arnavte, katerih je 10.000 mož in ki zbirajo še drugo moštvo z njihovih važnih postojank.

SOLUN 26. Uporniki so danes pretrgali železniški promet med Skopljem in Mitrovico. Poročila pravijo, da so se med Kacanikom in Veršovicami vršili boji med Arnavti in četami. Kodanca, Račka in Zvorca so bile bombardirane. Od 2 ure zjutraj se je vršil boj tudi pri Belopolju v pečki okolici. Na obeh straneh je bilo znatnih izgub.

SOLUN 27. Klanec Kacanik je še v rokah upornikov, ki so dobili ojačenje. Arnavti puščajo pasirali le navadne poštne in pasajirske vozove. Poveljnik v Peču poroča, da se je del prebivalstva pridružil ustašem, ker je posadka prešibka. Boji okolu Peča trajajo dalje.

SKOPLJE 27. Neka privatna brzjoavka došla indirektnim putem pravi, da je v Peču na tisoče ustašev, ki hočejo napasti tamosnjo zalogo orožja, kjer se nahaja na tisoče Martinijevih pušk. Od operacijske vojske manjkajo poročila že tri dni.

DUNAJ 27. „Vaterland“ poroča iz Skoplja, da je došlo v valonski zaliv nekoliko turških vojnih ladij. — Turška operacijska

vojska je koncentrirana v Lipljanih na Kosovem polju. Vseh albanskih ustašev je baje 20.000, ki so vsi dobro oboroženi. Katoliški Albanci so pod poveljnikom Kol Noze. Albanci so dobro disciplinirani, pri turških četah manjka pa pogum. Med ustaši se nahajajo moški od 17 do 70 let, ki so baje prisegli, da ne položijo orožja. V Djakovici blokira 5000 Albancev tri batalijone pehote in 4 topove.

Proti birokratizmu

na naših železniških upravah.

G. stavbeni svetnik Rybář v Pragi — oče našega državnega poslanca — ni le priznana avtoriteta na železniškem polju, ampak pozna tudi natanko naše kraje in njih vremenske razmere. Ta strokovnjak je priobčil v praški „Union“ daljši članek o upravi državnih železnic, oziroma se posebno tudi na železniško nesrečo pri Miljah.

Pravi, da bi bile varnostne odredbe, ki jih je ukrenilo ravnateljstvo, dosegle svoj namen, ako bi bili dalje opazovali in na podlagi opazovanj razširili one odredbe na vsa ona mesta, kjer bi se pokazala potreba. Na ta način je južna železnica polagoma dogotovila obram. naprave proti burji na Krasu tako izdatno, da se ni nikoli dogodilo, da bi se bil kak vlak radi burje ali meteža ustavil na odprti progi.

Tako naj bi se bilo postopalo tudi na progi Trst-Poreč.

Sedaj se izgovarjajo, da se doslej ni še nobenkrat pokazalo, da bi bilo ono mesto, kjer se je zgodila nesreča, izpostavljeno posebnemu pritisku burje, in da je onega usodnega dne nenavaden, izreden vrtnec zajel ponesrečeni vlak. Na ta izgovor se čudi vsčak v praškem listu: čemu pa so sedaj, po nesreči, razpisali v uradnem listu napravo obrambenih sten ravno na onem kosu proge, kjer se je dogodila nesreča? Avtor je prepričan, da je nesrečo pripisovati zopet le slabo umevanju varčnosti. Dne 30. marca dogodila se je nesreča, a dne 7. aprila je bil že omenjeni razpis v uradnem listu. V kratkih 5 dneh naj bi se bile izvršile vse poizvedbe na licu mesta, izvršila naj bi se bila vsa pisarniška dela, naj bi bilo prišlo tudi dovoljenje z Dunaja in slednjič dostavil naj bi se bil dopis upravi uradnega lista?!! To je enostavno nemogoče v kratkih 5 dneh. Avtor je marveč uverjen, da je bila stvar že poprej dozorela za rešitev, da pa je kje spala spanje pravičnega. In spala bi bila gotovo dalje, da je ni alarmirala iz sna grozna katastrofa. Sedaj pa hite neznanski z rešitvijo.

Po računu avtorja bi obrambne naprave (planke) na nevarnih mestih železnice Trst-Poreč stale okoli 25.000 kron. Če to svoto primerjamo s škodo, povzročeno po katastrofi, umejemo šele težo birokratizma, ki pritiska državne železnice.

Na to se bavi avtor načinom veččaka z birokratiškim zistemom podraževanja privatnih železnic. Vedno se gleda le, da se ustvarjajo nova (če tudi nepotrebna) mesta z obilimi dohodki. Kakor klasična izgleda navaja podraževljenji družbe državnih železnic in severno-zapadne železnice. Dokler

sta bili ti železnici pod privatno upravo, sta lepo izhajali z dvema direkcijama; čim pa sta prešli v upravo države, hitro so ustanovili še višjo direkcijsko. Pri tem pa je še posebno naglasiti, da je pretežni del uradnikov prejšnjih dveh direkcij prešel v državno službo. Tudi namerovana reorganizacija železniškega ministerstva poudarja menda le za tem, da se ustvari čim več mest za visoke uradnike z obilnimi dohodki. Oddelkom s 5—6 uradniki načeljujejo že ministrski svetniki in sekcijski svetovalci. In sedaj hočejo vrhu neštivila že obstoječih raznih oddelkov ustanoviti še 5 pomožnih uradov. Čemu to? Ali bi ne mogli tudi ob dosednji uredbi delokrog spopolniti tako, da bi se dosegel zaželeni cilj?!

Veča pozornost naj bi se posvečala računarstvu, ki je toliko v centralni, kolikor v vnanji službi zelo pomanjkljiva. Pisarjenja na vse strani je toliko, da osebju ne preostaja časa za važna dela. Karakterističen je v tem pogledu izrek nekega bivšega visokega državnega uradnika in poznejšega ravnatelja neke privatne železnice: „Moji inženirji ne bi nikdar toliko sleparili, kolikor bi me stala kontrola!“

Mesto da sklicujejo enketo radi reorganizacije železniškega ministerstva, kjer bo politika igrala glavno vlogo, bilo bi vspešneje v splošnem interesu, ako bi iz vrst starih državnih uradnikov, potem onih na sedaj podržavljenih privatnih železnicah ter strokovno večjih zasebnikov sklicali enketo o računarstvu in kontrolstvu. Sedanj zistem računarstva in kontrole zahteva nerazmerno veliko osebja. Poslovanje naj bi bilo enostavnejše, da bi se število osebja skrcilo. Zato pa naj bi se zahtevam personala po zboljšanju položaja popolnoma ustreglo.

Če se to ne zgodi, začne javnost gotovo v malo letih hrepeneti po prejšnjih privatnih upravah. Te so znale navstale eventuelne nedostatke odpravljati v kratkem času s primernimi spremembami, dočim se državna uprava drži okostenelega kamestralizma, ob katerem navstajajo pod vplivi različnih politikov razmere, ki mora o sčasoma ustvariti neznosen položaj.

Avtor zaključuje z željo, da bi usoda našo državo obvarovala pred tako škodo in da bi ustvarila vsestransko zadovoljive razmere.

Istrski akademiki in istrska deželna razstava.

(Dopis iz Zagreba).

Dne 1. maja otvorijo v Kopru razstavo, ki pa nima pravice do naslova: Istrska deželna razstava. Neopravičen je ta naslov iz razloga, ker se je istrski Slovani kakor taki ne morejo udeležiti.

Italijani so se konstituirali v pripravljalni odbor brez sodelovanja Slovanov. Potem so pa milostivo dovolili tudi Slovanom par odborniških mest v raznih sekcijah, kar so pa ti poslednji lepo odklonili. Razun tega je „Politično društvo za Hrvate i Slovence u Istri“ v različnih novinah izjavilo, da Slovani ne sodelujejo na tej razstavi, ter je prosilo istrske Slovence, naj se je ne udeležijo na noben način!

rekla si je Jurkica. Zmisli se je zopet na Radmanovića. Pa Bog zna, kakaj, takoj jej je bilo žal, da se je domislila nenavzočega ter je čutila, kakor da s tem dela krivico Smiljanicu. Da popravi v mislih storjeno krivico proti Smiljanicu, povprašala ga je nekaj, s čimer je hotela pokazati, kako jo zanima njegovo pripovedovanje.

In zopet je začelo močno deževati. Silno je padalo, a nizki oblaki so zastrli nebo. Nova ovira za potnike. Z dežniki so se komaj nekoliko branili plohe. Kmetič-kočijaž, dobričina, kakor sleherni naš hrvatski ali srbski kmet, je ponudil iz lastnega nabiga svojo plahto, da se gospoda zavijejo vanjo. On sam se je zadovoljil, da je sedel na golem snopu koruzne slame, dasi so mu bile hlače že premočene skozi in skozi. Smiljanic, ki je goreče ljubil kmetijski stan, ne bi bil v drugih okolišnih nikakor dovolil, da ima izobražen človek kake prednosti ter ne bi bil vsprejel ponudbe. Ali sedaj, Jurkici na ljubo, je sprejel plahto ter ogrnil Jurkico z njo, a pozabil pri tem ogrniti tudi svoje noge. Kakor je dež lil čimdalje gosteje, morala sta se na ozkem sedežu, spletenem iz vrbja, pritisniti čim bližje skupaj, da sta se pod edinim dežnikom kolikor možno branila plohe. Jeden drugemu je čutil toploto života. Težko mu je bilo in predobro je znal, da mladenki ni všeč, pričrpal je bil, da jo je zelo sram. Zato se je umaknil v stran, ne maraje, da je imel kolena že premočena. (Pride še.)

PODLISTEK.

Jurkica Agićeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ka. Šandor-Gjalski. — Prevel Fr. Oraš.

— Ali, stric, jaz menim, da-li čuvate svojo narodno govorico?

— Gospod, povprašujete, kako-li govorimo? — Eh, to je pa druga stvar! Kje dobiti složnih ljudi? Kolikor glav, toliko misli.

— No da, — ali mislite-li v nasprotstvu z Madjari in Švabi?

— Kakor nanaša. Aha! gospod menda misli zavoljo zakona. Tudi naš učitelj nam je govoril tako, a mi pauri mislimo, da je menda gospod Bog sam že tako odredil, da ni dal le jedne zapovedi, ampak več.

— Kaj je, stric Jovo? Kaj vprašujete? — nagovoril je kočijaža neki kmetič, ki se je v tem približal, dočim je prej stal nekoliko korakov oddaljen, kadil iz svoje kratke pipe, pa pljuval sedaj na levo, sedaj na desno.

— Eh, — po vsem povprašujete. A po

čem vprašujete, jaz ne znam prav za prav; kako bom jaz, kmet, umel, kaj gospoda mislijo — je odvrnil kočijaž, motaje se okolu voza, ter pogledaval posamična kolesa.

Čuj me Jozo! Prosim te, pojdi potem do moje žene, pa jej sporoči, da naj me nocoj nikar ne pričakuje, — pot je taka, da vsmili se Bog, — a do Drave zopet je daleč, — zakasnim se. Prenemim pri kumu Petru, cerkovniku šokačkemu v Martinovcih. Tako jej poroči, da bo brez skrbi.

— Tako, tako, prav imaš, jej že sporočim.

— Torej! — gospoda, ako vama drago, lahko odrinemo, — je prijavil kočijaž Smiljanicu.

Dež je bil nekoliko odjenjal. Jurkica in Smiljanic sta zasela svoja prostora na ozkem sedalu. On se je kar stisnil k jednemu kraju, da bi tem udobneje sedela Jurkica. Čudno mu je bilo pri srcu. Sedaj se mu je duša radovala v bližini te krasne deklice, sedaj zopet plašila. Vse to je ugodno vplivalo nanj in zibal se je v nekakih sanjah; v svoji notranjosti se je čutil med blaženimi, a kri po žilah mu je močnejše in hitreje plapolala po vsem mlademu mu telesu. Radost mladega moža na tem, da se je sestal s krasnim ženskim bitjem — bilo tudi, da je ta medsebojna skupnost omejena na tako kratko dobo — prevzela ga je povsem. A takoj zatem se je splašil položaja. Ni znal za povod, a čutil se je nevoljnega. Ta nevolja mu je prešla šele, ko sta se pričela

Pričakovati je bilo, da je s tem vsa stvar končala in da bodo Italijani sami pod firmo dežele kazali, kaj premorejo, kaj znajo, kako napredujejo, recte nazadujejo! Pričakovati je bilo, da bodo istrski Slovani brez razlike inteligence in stanov slušali nasvet in prošnjo političnega društva; ali zgodilo se je nasprotno.

Velik del istrske duhovščine, ponižne ovčice pred palico različnih Flappov, ne znajo, ali pa ne smejo znati, kaj je to narodna dolžnost in disciplina. Flappu in „blagopokojnemu“ Naglu se toliko ne čudimo, ker nista Slovana, ali čudimo se postopanju škofa dr. Mahniča. Najmanj, kar je mogel storiti, bi bilo to, da je molčal, da je prepustil vse pametnemu razsojevanju svoje duhovščine! Ali niti tega ni storil. Presvetli gospod Mahnič je šel še dalje; on je celo „svetoval“ duhovščini, naj bo vedno na razpolago odboru te razstave in je različnim potujočim agentom tega odbora dajal priporočila pisma na duhovščino, kar v razmerah njegove škofije pomenja: Daj, ali anathema sit!

Duhovščina seveda, svestna si svoje dolžnosti, je tem agentom odpirala vrata cerkvenih shramb: brez dovoljenja naroda, gospodarja cerkvenega imetja, ali pa brez njegovega znanja.

Iz vsega tega sledi, da tudi naš narod nevedoma pripomore k temu, da se bodo Italijani bahali pred svetom z našimi starinami in umetninami!

Istrski akademiki obeh slovanskih narodnosti, ki bodo danes, jutri poklicani, da branijo pravice svojega rodu, da ga povzdignejo do višine drugih kulturnih narodov, smatrajo za svojo dolžnost, da obsojajo tako postopanje. Zagrebška akademska istrska omladina je v nedeljo, 24. t. m. na svoji skupščini v pogledu tega vse drugo nego patriotskega postopanja soglasno sprejela resolucijo, v kateri ostro obsoja postopanje škofa Mahniča in vseh onih, ki so bodisi direktno, bodisi indirektno sodelovali na omenjeni razstavi.

Rižanski.

† Björnson.

Pariz 27. Björnson je umrl ob 9. uri 15 minut zvečer. Ob njegovi smrtni postelji so bili zbrani člani njegove rodbine. Ob 7. uri zvečer je Björnson zgubil zavest. Vsa prizadevanja v naglici pozvanega zdravnika so bila brez uspeha. Nekoliko sekund, preden je pesnik izdihnil, se je dvignil v postelji, položil roko na srce in rekel svoji hčeri slabotnim glasom: „Pri kraju je!“ Björnson je umrl mirno in brez bolečin.

Politično društvo „Edinost“ je odpisalo na vdovo pok. Björnsona sledečo brzojavko:

„Madame Björnson, Paris. A la bière du grand apôtre de l'humanité et du défenseur des peuples opprimés pleure la société politique slovène „Edinost“ de Trieste. (Ob mrtvaškem odru velikega apostola človekoljubja in branitelja zatiranih narodov plaka slovensko politično društvo „Edinost“ v Trstu).“

Kristijanija 27. Kralj je poslal Björnsonovi vdovi sožalno brzojavko sledeče vsebine: Vsprejmite moje in kraljičino pristržno sožalje na nenadomestljivi izgubi za Vas, Norveško in nas vse.

Kristijanija 27. Vlada je poslala gospe Björnson brzojavko, v kateri izraža v imenu Norveške sožalje nad smrtjo pesnika.

Večerja pri ministerskem predsedniku, na kateri je bil tudi kralj, je bila takoj prekinjena, ko je dospela vest o smrti Björnsona.

Kristijanija 27. Na današnji predpoludanski seji stortinga je imel predsednik spominski govor za Björnsona. Storting je sklenil, da se na državne stroške prepelje in pokoplje truplo pesnika. Na to je bila seja zaključena v znak žalosti. Žalosti seji so prisostvovali tudi člani vlade.

Predsedstvo stortinga je v imenu stortinga izrazilo vdovi sožalje.

Björnsterne Björnson

je bil rojen dne 8. decembra 1832 v Kviknu v Oosterdalenu na Norveškem. — Učil se je na vseučilišču v Kristijaniji in od tedaj se je bavil s častnikarstvom, kritikom ter je pisal novele in drame. Potem je bil gledališki ravnatelj in sodruidnik lista „Aftenblad“ v Kristijaniji. Pozneje se je preselil v Hamburg in Kodanj, kjer je spisal več povesti in dram. Od leta 1860. do 1862. je bival v Rimu, kjer je spisal „Sigurda“, od tam se je preselil v Nemčijo in kasneje na Francosko, kjer je spisal tudi mnogo del. — Iz Francije se je zopet povrnil na Norveško, kjer je vnovič postal gledališki ravnatelj.

Za časa francosko-pruske vojne so bile njegove simpatije na strani Francozov in do konca svojega življenja se je v svojih ostrih polemikah in političnih pismih vedno postavljaj na stran zatiranih in poraženih. — Poleg lisenja je bil Björnson eden največjih pesnikov iz dramatikar sedanje dobe.

Iz parlamenta.

Definitivna reforma poslovnika. — Združitev jugoslovanskih poslancev.

V bodočem zasedanju pride torej na vrsto definitivna reforma zborničnega poslovnika, a že sedaj se pojavljajo nasprotovanja

proti definitivni reformi in sicer ravno med tistimi strankami, ki so glasovale za znani Krek-Kramačev predlog. Razun Mladočehov so baje vse češke stranke proti temu, da bi se poslance izročilo na milost in nemilost vladi. Tudi med Slovenci se baje nasprotuje temu, da bi se pretvoril Krek-Kramačev predlog v definitivni čin. Ravno tako vladajo tudi med Hrvati različna mnenja.

Ako te vesti odgovarjajo resnici, dokažujejo le, da so omenjene stranke tekom časa, odkar obstoja provizorična reforma poslovnika, spoznale, kako dvorezen nož je ta reforma, ki se zna obrniti tudi proti njim samim. Zato je umevno, da predlog za definitivno spremembo poslovnika naleti pri marsikateri skupini „Slov. Enote“ na odpor. Marsikomu se bo to zdelo nedosledno, saj je ravno iz vrst „Slov. Enote“ izšel predlog za provizorno reformo! Ali če pomislimo, da je tedaj šlo v prvi vrsti za taktično potezo, nam vsa stvar postaja umljiva, ako ni med slovanskimi strankami več tistega navdušenja za tako reformo poslovnika.

Kakor znano, je bil od „Zveze Jugoslovancev“ izvoljen odsek, sestavljen iz predsednika Ploja, poslancev d. r. Ivčevića, d. r. Laginja, d. r. Rybára in d. r. Bjeladinovića z nalogo, naj izdela načrt, po katerem naj bi se ustanovila ožja organizacija jugoslovanskih poslancev. Sedaj poročajo z Dunaja, da je odsek to delo že izvršil in oddal svoj elaborat predsedniku „Slov. kluba“, dr. Sušteršiču. „Slovenski klub“ ima sedaj zavzeti stališče napram temu načrtu.

V varstvo kmečkih posestev

je izdalo justično ministerstvo naredbo, ki določa, da kmečka posestva, ki so prišla na neprosto voljno dražbo, ni potrebno (kakor doslej) dražiti in prodajati v celoti. Odslej bo dovoljeno dajati na dražbo tudi posamične parcele, ali pa primerne komplekse.

To pa po drugi strani ni dopustno v slučajih, kjer se s takim nabrobim draženjem razkosajo lepa posestva, ki se lahko racionelno in dobičkanosno obdelujejo.

Sodišča imajo dolžnost, da se v slučajih, ko sama ne morejo konstatirati, ali tvorijo kako gospodarstvo enoto ali ne, informirajo pri izvedenih, ali gospodarskih korporacijah.

Na ta način se na eni strani zabrani razkosavanje posestev, ki tvorijo gospodarsko enoto, a se lahko ob enem pomaga kmetom, katerih posestvo prihaja na dražbo.

S tem, da se dražijo posamične parcele, se včasih ubrani popolnega poloma posestnika, ki je prišel na dražbo radi majhnih dolgov, ki se lahko pokrijejo s skupičkom nekaterih parcel, ali pa se doseže s parceliranjem večje skupne svote.

Zanimivosti iz francoskih volitev.

Kakor pri nas, tako se seveda še bolj na Francoskem pojavljajo o priliki vsakih volitev tudi različni kandidati, ki skrbijo za smeh in zabavo. Te vrste ljudi seveda ne manjka niti o volitvah, ki se vrše ravno na Francoskem. Med temi kandidati je celo neki častnik kralj, ki se imenuje Fondon Hego I, ki je po poklicu zapravo le naveden izdelevalec žimnic, ki pa trdi, da ga je njegov veliki bratranec, belgijski kralj Leopold II., spoznal za velikega inženirja posebno že, ker je napravil načrte za neko železnico po — zraku. Dekreta, ki mu ga je pokojni kralj Belgijcev izročil, in pa načrtov za svojo zračno železnico mož seveda ne kaže. Zato pa zatrjuje, da ima pravico še do vsakovrstnih drugih naslovov, o katerih pa se noče izreči podrobneje; le toliko je mož dal razumeti, da ima pravico do vladanja nad zamorci v državi Kongo. In vendar se je mož ponižal, da je na podlagi vseh teh časti še kandidiral v zbornico. Njegov program je: Odstranitev dijet za poslance.

Zato pa naj bi imel vsaki poslanec pravico, da — spijne za stonj pri svojih volilcih! To bi šlo menda po hišah, kakor pri nas na Slovenskem vaški čredniki. Poslanci bi se imeli vrstiti tako, da bi bil vsak 14 dni minister. Nevarnost povodnji bi se preprečalo s tem, da bi puščali v vodo petroleja in ga prižigali. S tem bi nastopilo splošno izhlapevanje vode in povodenj bi bila izključena. Poleg tega je ta kandidat obljuboval tudi še druge lepe reči. A Francozi so čudni ljudje in tudi nevaležni in zato niso izvolili kandidata, ki jim je obljuboval tako lepe reči.

Tudi ženske so nastopile kakor kandidatinje. Ko je imela kandidatinja Margereta Durand zopet enkrat volilen shod, so prišli zborovalci karnaenkrat na poglavje o — nogavcah! Nek delavec je bil namreč tako nesramen, da je vprašal: „Ali bodo ženske tudi znanprej krpale nogavice?“ Kar je mož iskal, je tudi dobil: g. a Durand mu je odgovorila dobro pripravljena: „Nogavice bo krpal oni, ki jih bo trgali!“ V dvorani je nastalo na te besede živahno gibanje. Na eni strani viharno odobravanje, na drugi hrup, prigovarjanje in živžiganje. Neka rabinistinja je pokazala na delavca, ki je postavil omenjeno vprašanje in zaklicala: Nikar ne odgovarjate temu človeku, ki niti nima nogavic na nogah!

Da bi dokazal neresničnost tega obrekovanja, je stopil ogorčeni volilec na klop in hotel — v strah vsem — sezuti svoje gromne škornje, kakoršne nosijo čistilci pariških podcestnih kanalov. Le s težavo so mu zabranili, da zborovalcem ni pokazal svojih nogavic.

Znani pisatelj Leray-Beaulier je kandidiral kakor že preje večkrat, tudi takrat v departementu Heraltu. Proti nekemu prijatelju se je izrazil, da bo imel zborovanje na pokopališču, kjer bo razvijal svoj program, češ: to mi bo gotovo koristilo. Na vprašanje prijatelja, kako to, je odgovoril Leroy-Beaulier: „Čisto priprosto! Odkar kandidiram v tem okraju, so dosedaj kljub vsem mojim govorom in prizadevanjem še vedno glasovali proti meni mrličji v tem okrožju.“ Temu se je baje smejal celo prefekt. (Kakor znano, tudi pri nas ni nič posebnega, da volijo mrličji. Kakor na Francoskem, imajo tudi pri nas mrličji to čudno navado, da volijo vedno — proti opoziciji!)

Dnevne novice.

Pri parlamentarnih volitvah na Francoskem je nastopilo nič manj nego 2678 kandidatov, za stotino več nego leta 1906. Rekord je doseglo mesto Avignon, kjer se je oglasilo kar 48 kandidatov najrazličnejših struj. Tu pač velja izrek: Mnogo poklicanih (in nepoklicanih), ali malo izvoljenih!

Srbski princ Jurij je obolel. Trpi na črevesnem katarju in izgleda zelo slab. Iz Gornjega Milanovca poročajo, da je princ Jurij prošil za dopust radi boleznij. Pri vizitaciji je zdravnik konstatiral, da trpi princ tudi na malokrvnosti in nervoznosti.

Ruski konzulom na novo ustanovljenem konzulatu v Pragi bo imenovan dosedanji konzul v Kraljevcu (Königsberg) Jukovski.

Nemški proračun za prešlo leto izkazuje glasom „Vossische Zeitung“ suficita 70 milijonov mark. Pri nas pa 220 mil. posojila!

Italijanska kraljeva dvojica se misli o priliki jubileja črnogorskega kneza Nikole podati na Cetinje in se udeležiti slavnosti, ki se bodo vršile ob tej priliki.

Ruski car je daroval za žrtve povodnji v Srbiji 26.000 frankov. V Petrogradu in v Moskvi se snujejo odbori, ki bodo nabirali prispevke za nesrečne Šumadince.

Lovska razstava na Dunaju bo otvorena prihodnjo soboto. Otvoril jo bo osebno cesar Fran Josip.

Novi dunajski župan potrjen. Z Dunaja poročajo, da je cesar potrdil izvolitev dr. Neumayerja za dunajskim županom. Slovesno zaprisežen bo do dne 4. maja.

Domače vesti.

Nemško-čifutske nesramnosti. Preljeli smo:

Minolega tedna sem se vozila po državni železnici v Vipavo, oziroma Ajdovščino, obiskat svojo na smrt bolno sestro. Po odredbi kondukterja sem šla v kupe, kjer sem na svojo žalost našla v kaj neprijetno družbo osmero švabskih čifutov in ene dame. Hoteča jih prezirati sem vzela iz torbice „Edinost“, ki sem jo mirno čitala, ne da bi se nimalo menila za tujo družbo in nje razgovore v popolnoma ptujem mi jeziku. Sedela sem pri oknu, da si sem vedela, da mi obračajo svojo pozornost. Kar naenkrat se je usula iz ust enega čifutov na-me ploha psov, a drugi je skočil k oknu kakor besen ter je zaprl, ne da bi rekel besedo opravičenja, kakor je to običajno med omikanimi ljudmi, pač me je dalje psoval ter del roki navskriž, češ: tako imate vi Slovenci v Avstriji vezane roke. Ta nemško-čifutska nesramnost me je skrajno ogorčila, da sem se stresla na vsem životu. Dvignila sem ponosno „Edinost“, jo pomolila čifutu pod nos in rekla: Če puščaj jaz tebe na miru, ako čitaš svoj švabski list, puščaj tudi ti mene!

Ali s tem ni še bilo konec nemško-čifutske nesramnosti. Ko je prišel sprevodnik v kupe, so ga obkolili in zahtevali, naj me — ko dospemo v Prvačino — da aretirati. Sprevodnik pa je — pameten človek — takoj pogodil situacijo ter me uljudno povabil, naj grem žnjim v drug kupe, da bom vsaj pri miru. Ob enem je o stvari obvestil revizorja, na kar sta oba prijazno pristopila k meni ter me tolažila, ko sta videla da se vsa tresem od strahu in jočem. In še v Prvačini, ko sem prestopala na vlak vipavske železnice, so čifuti iz kupeja ven kričali za menoj svoje psovke. Nikdar nisem mislila, da bi me moglo na domači zemlji kaj takega doleteti od strani nesramnih in arogantnih tujincev. Tem hvaležnejša sem bila sprevodniku in revizorju, ki sta tako blagim in človekoljubnim načinom postopala z mano.

Smrtna kosa. Včeraj, dne 27. t. m. je umrla po dolgi mučni bolezni soproga g. F. Kotnika, oficijala c. kr. drž. železnice. Naj ji bode zemlja lahka.

Ne pačite slovenskega jezika! Nekje smo videli to le reklamno tablico: „Specijalna hiša za gumaste stvari Gumaste cervi Telesne obveza Higijenačna stvari kilni pasovi Sesalne priprave za otroke Dažni plašči.“ A trdka, ki je dala prirediti te tablice, ni slovenska, a Slovani jih razobešajo, kar ni prav. S slimi napisi si trdka

ne dela reklame in je tudi za one, ki tako „robo“ razobešajo po lastnih lokalih, slabo spričevalo o poznavanju slovenskega jezika!

Nekdo priporoča domače vipavsko vino! Kje, za boga, ste se učili pisati vino z dvema „n“?!

Gostilna Franz v ulici Giosue Carducci. Potem, ko je lastnik te gostilne in veliki Italijan iz vipavske doline obogatel z denarji, ki so mu jih nanosili okoličani in Brežani, ima sedaj drzno čelo, da se upa zasramovati naš jezik in žaliti svoje lastno rojstvo. Te dni je prišel v omenjeno gostilno neki okoličan z „Edinostjo“ v rokah. Radi tega je ljubeznjivi Italijan iz vipavske doline nahljil našega moža, češ: kako se upa priti s tem listom v njegov lokal?!! Priporočamo torej tega ljubeznjivega gostilničarja in njegov lokal, prav posebno našim okoličanom in Brežanom!

Za Slovence ob jezikovni meji na Goriškem. Ker vlada med tamošnjimi Slovenci prav velika beda na dobrem slovenskem čitju, poseza marsikateri po italijanskih časopisih in knjigah in se tako sam nehoti in nevede zastruplja ter odtuja. Z druge strani je pa tam mnogo naših ubožnih ljudi, ki sploh ne čitajo ničesar, ker ne dobivajo nikakega čtiva v roke in zaostajajo vsled tega ter nimajo pojma o našem sedanjem slovenskem gibanju in napredovanju. Ti ljudje vidijo vsled tega le v Italijanih svoje ideale in se nam počasi, toda gotovo odtuja.

Da bi temu vsaj nekoliko odpomogli, smo sklenili pošiljati jim že prečitane časopise in prosimo tem potom vse naše zavredno občinstvo, naj bi hotelo izročiti svoje prečitane časopise vratarici v „Nar. domu“, ki jih vsprejema iz prijaznosti v ta namen. Upamo, da bo imel ta poziv res primeren vspeh v prid naših bratov ob italijanski meji!

Še ena. Na poštne uradu ob Borznem trgu izdajajo, kakor se nam poroča na slovenske naslove — laška potrdila. V stičnih slučajih prosimo stranke, da v svojih sporočilih ali priloge dotična potrdila ali pa vsaj navedejo številke.

Poštno ravnateljstvo pa naj že enkrat izda trojezične tiskovine, da se poštno uradništvo ne bo tako pogosto „motilo“, ko treba pisati potrdila na slovenske tiskavnice!

Izredni občni zbor zadruge jestvinčarjev se je vršil predvčeršnjim popoldnem, kakor smo že naznanili. Na dnevnem redu je bil predlog, da se določijo in predložijo namestništvu delavne ure med tednom v zakonito določitev na podlagi zakona, izdane v mesecu januarju t. l. Ta zakon stopi v veljavo dne 4. maja ter ima vsako mesto sporazumno z obstoječim zadrugam, trgovsko zbornico in pomočniškim zborom določiti za svoje okrožje, kadaj naj se trgovine odpirajo in zapirajo. Na vsaki način pa morajo trgovski pomočniki imeti 11 ur nepretrganega počitka.

V dolgi debati so zborovalci uvaževali vse vrste trgovin in da si je bilo zelo težavno spraviti vse obzire v sklad, smo se vendar odločili za sledeči urnik: odpiranje zjutraj ostane na svobodo — ob 6, 30, ali 7 uri — kakor ima že trgovec urejeno svoje delo. Zapirati pa bo prodajalnice hkratu ob 8,30 uri zvečer — ob sobotah uro pozneje.

Za obed dovoljuje zakon onim, ki obdukuje v trgovini, 1 uro počitka. Onim pa, ki obdukuje zunaj 1,30 ure. (Pomočniki so pa zahtevali 2 uri za obed, dočim naj bi se trgovine odpirale ob 7. uri zjutraj, a zapirale ob 7,30 zvečer).

Trgovci upajo, da bo namestništvo uvaževalo njihove zahteve ter da odobri po občnem zboru predlagani urnik. Nadejajo se, da bo namestništvo izlasti uvaževalo konkurenco od strani konsumnih zadrug.

Ob tej priliki moramo tudi odkrito povedati, da bi moral konsorcij, če že obstoji, tudi skrbeti za zaščito svojih členov. O taki zaščiti se namreč danes ne more govoriti. Tudi če se je kaj predlagalo namestništvu, pa se zadruga ni zavzela za stvar, kakor bi se morala.

Drugo veliko zlo je v tem, da namestništvo ne reši naše pritožbe, oziroma prošnje, da bi se zadruga uredila dvojezično, ali pa, da bi se razdelila v dve zadrugi: mestno in okolišarsko, ali s pravico, da člani pristopijo k eni ali drugi stranki po svoji volji. Namestništvo bi si s tako uredbo gotovo prihranilo veliko sitnosti, ki jih ima sedaj vsled borbe med dvema strankama, ob enem pa bi končno ustreglo željam vseh trgovcev.

Izlet na Veliko Gradišče! Trž. Poudružnica slov. plan. društva priredi v nedeljo I. majnika povodom razsvetljave Divaške vilenice društven izlet na Veliko Gradišče, na katerega so vsi člani društva in na sploh prijatelji narave vabljeni.

Odhod z vlakom državne železnice iz Trsta ob 7,34 zjutraj do postaje „Draga“ od tu peš po zaznamovani poti na Veliko Gradišče (počitek) — Lokev (Skupno kosilo.)

Popoldne do Divače — obisk jame. Povratek poljuben!

V soboto 30. t. m. zvečer bo zadnja predstava našega gledališča v tej sezoni. Dal se bo še enkrat Martin Krpan, ki je v nedeljo napolnil gledališče do zadnjega ko-

tiča in pri katerem se je občinstvo tako izborna zabavalo. Gotovo je, da kdor je videl Martin Krpana enkrat, si ga želi ogledati tudi drugi; kdor pa ga še ni videl, naj se le potruži v soboto v naše gledališče, kajti bogve kdaj se ta korenjak zopet prikaže na našem odru.

Slavnost prvega majnika. Od strokovnega tajnika N. D. O. smo prijeli: Slavnost prvega majnika N. D. O. na Opčinah obeta biti velikanska. Dosedaj so se prijavila sledeča društva: Pevsko društvo „Zorislava“ iz Sežane, pevsko društvo „Zvon“ iz Opčin, krajevna skupina N. D. O. iz Proseka z godbo na čelu, krajevna skupina iz Rojana Skednja in Sv. Jakob. — Opozarja se p. n. slovensko občinstvo iz mesta in okolice, da so vstopnice po 50 stot. in vozni listki za tramvaj tje in nazaj po 1 krono na razpologo v uradu N. D. O., „Del. podp. Društvo“ in Tržaškem podp. in bralnem društvu ter pri vratarici „Narodnega doma“. Vozni listki za Tramvaj so veljavni za ves dan, za nazaj tudi drugi dan.

Zahvala. Podpisane se tem potom kar najtopleje zahvaljuje g. Neimenovanemu za blagovolenje dar, ki ga je določil siromasnemu dijaku Pertotu glasom vesti v „Edinosti“ z dne 24. aprila t. l.

Ob tej priliki omenjam ponovno, da je Pertotek zelo marljiv, nadarjen in vztrajen v učenju. Njegovi součenci sami priznavajo, da je on najpridnejši v razredu. — Zaradi tega ga toplo priporočam slovenski javnosti v blagohotno podporo, kar dečko gotovo povrne v obilni meri svojemu požrtvovalnemu narodu, ko dovrši študije.

G. Neimenovanemu ponovna srčna zahvala! Najtopleje zahvalo izrekam pa tudi onim gg. dobrotnikom in dobrotnicam, ki so že pokazali svoje dobro in radodarno srce in je gotovo še ob priliki pokažejo.

Nadaljne darove naj se blagovoli pošiljati na moj naslov

Ferdo Starec, učitelj v Barkovljah.

C. in kr. vojna mornarica. Vojna ladija „Panter“ je 25. t. m. dospela v Hinkang, kjer ostane malo časa; vojna ladija „Szigetvar“ je pa priplula v Latakijo, od koder se poda v Famagusto. Na ladijah vse zdravo.

Srbske razglednice. Хрестос воскреце dobijo se u Slavenskoj knjižari Josipa Gorjenca ul. Valdirivo 40 krog kavarne „New-York“.

Tržaška mala kronika.

Odmevi predčerašnje plinove eksplozije. Zdravstveno stanje obeh težko ranjenih monterjev Weitzia in Hesenderja, ki ležita v bolnišnici, se je zelo zboljšalo. Pri poslednjem se ni — kakor se je bilo bati — pojavilo pretresenje možganov in bo morda še danes izpuščen iz bolnišnice. Nemški konzul je prišel obiskat bolnika, ki sta nemška podanika.

Poskus samomora. Včeraj zjutraj je štirinajstletna Roza Servol, stanujoča v ulici Montecchi št. 9, hotela storiti konec svojemu mlademu življenju s tem, da je izpila jesihove kisline. Zdravniška postaja jo je spravila v bolnišnico. — Ni hotela povedati, zakaj se je odločila k temu obupnemu činu.

Drugi poskus samomora. Včeraj popoldne si je 21 letna uradnica Marija Kresta, v samomorilno svrhu prerezala žile na levi roki. Pozvani zdravnik z rešilne postaje jej je obvezal roko ter jo potem pustil v negovanje svojcem. Vzrok obupnemu činu je neznan.

Nadebuden začetek. Alojzija Asquini, voditeljica podružnice mlekarne Trifolium v ul. Rivo št. 22, je včeraj ob eni popoldne zaprla prodajalnico in se podala v svoje bližnje stanovanje. Ko se je povrnila v štucuno, je našla isto odprtto. Za prodajalno mizo je stal 16-letni fantek Albert Chioppi; zraven njega pa je bil njegov brat Vergilij, star 14 in pol let. Ulomila sta predalček in vkradla iz istega novčarko s 7 K in škatljo, v kateri je bilo za 8 K drobiža. — Asquini je še prevočasno ujela Alberta Chioppi, ki se je bil polastil novčarke, do čim je drugi poglavec ušel s plenom. Na cesti sta se nahajala dva druga pobalina, ki sta bila na straži. Albert Chioppi je bil aretiran.

Loterijske številke, izžrebane dne 27. aprila:

Praga 1 79 66 16 44
Lvov 51 74 28 66 17

Koledar in vreme. — Danes: Pavel od križa sp. — Jutri: Peter muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, dež, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Počasno razjasnjenje.

Naše gledališče.

Sezona našega gledališča zaključuje vrsto prelepih letošnjih predstav s počasenjem igralskega ansambla: v soboto 30. aprila imamo reprizo tako dobro uspele dramske narodne priredbe o

MARTINU KRPANU in častni večer našega igralskega osobja. Tiste, ki so nam ustvarjali toliko plemenitega umetniškega užitka v dolgi dobi

sedmih mesecev, našemu igralskemu osobju, ki nam je pripravljalo toliko prijetne zabave, se moramo še enkrat zahvaliti vsaj s tem, da napolnimo tudi to pot gledališko dvorano do zadnjega kotička.

Oni, ki je kdaj pogledal za kulise, ve, koliko truda in marljivosti je treba, predno je igra zrela za vpriizoritev. In ker so igralci tolmači in nositelji gledališke umetnosti, jih moramo ceniti in jim dati priznanje, ki jim gre za njihovo lepo in plemenito delo.

Nobenemu ni neznano, da se ima naše gledališče boriti s premnogimi težkočami. Jasno je tedaj in naravno, pa pravično, če se gledališko vodstvo spominja ob zaključku upravnega leta posebno tistih igralcev, ki so mu najbolj nesebično in z veliko, občudovanja vredno požrtvovalnostjo pomagali tako radi in ob vsaki priliki. Gospi Ponikvarjeva in Grmekova pa g. Jaka Štoka so dokazali letos s pridnim in nesebičnim sodelovanjem, kako veliko ljubezen gojijo do dramske umetnosti. In ne samo ti trije — tudi mnogi drugi so si pridobili izrednega zasluženja za naše gledališče. In vsi so bili pod spretnim vodstvom režiserke gospe Danilove, ki se ni nikoli strašila dela, ne truda, da je le bila predstava čim lepša in boljša.

Enkrat torej jih vse še počastimo na njihovem častnem večeru v soboto 30. aprila — še v soboto napolnimo dvorano, da se dostojno poslovimo od letošnje sezone!

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes opera „Tosca“ kakor častni večer kapelnika g. Bellucci, pod katerega vodstvom bo orkester zasviral ouverturo k operi „Tannhäuser“, in tenorja Dardani, ki zapoje v medaktih dve operni ariji, in sicer iz oper „Manon“ in „Gioconda“. Sezona se zaključuje v nedeljo zvečer s slavnostno predstavo povodom otvoritve koperske razstave.

FENICE. Danes kakor častni večer gospe Marinsky Straussove opereta „Nepotir“. — Jutri bo častni večer gospe Theren.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu naznanja vsem gg. pevkam in pevcem, da bo v četrtek 28. t. m. zopet redna pevska vaja.

Po vaji je seja, na kar se opozarja posebno gg. odbornike.

Pevsko društvo „Slovanska straža“ v Gropadi priredi svojo prvo vrtno veselico dne 19. junija. Toliko v znanje bratskim pevskim društvom in sl. občinstvu.

Pevsko društvo „Zastava“ v Lonjerju vabi uljudno sl. občinstvo na vrtno veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 15. majnika na vrtu g. Župana v Lonjerju. — Začetek ob 4. uri popol.

Po veselici se bo vršil ples v Konsumnem društvu. — Svirala bo domača godba. — Na obilno udeležbo uljudno vabi Odbor.

Gospodarsko društvo v Trebčah. — Dne 22. maja t. l. bo praznovalo „Gospodarsko društvo v Trebčah“ desetletnico svojega obstanka. Ker je ta dan velicega pomena v razvoju društva, praznovalo bo ta dan kolikor možno svečano. V ta namen priredi društvo s sodelovanjem domačega pevskega društva „Primorec“ veliko veselico na vrtu Gosp. društva v Trebčah s petjem, godbo, igro, plesom itd.

Da vse ta slavnost čim sijajneje prosimo bratska društva mesta in okolice, da bi blagovolila sodelovati na tej prireditvi ter čim preje naznanila svojo eventualno vdeležbo. Nadalje uljudno prosimo bratska društva, posebno ona okolice da blagovole opustiti ta dan svoje eventualno namerovane prireditve.

Na svidenje dne 22. maja v Trebčah! Izlet v Šmarje na Vipavsko priredi Št.-Jakobska Čitalnica, kakor že objavljeno, v nedeljo 1. maja. Tam se bo vršila velika slavnost pevskega in bralnega društva „Školj“, na kateri bo Čitalnica sodelovala z zborom in eno igro. Čitalnici se lahko pridruži vsakdo, ki se želi udeležiti tega izleta v vipavsko dolino. Odhod bo s prvim vlakom ob 5:55 do Štanjela, kjer bodo pripravljene vozovi. Čitalnica vstopi na vlak v Rocolu.

Opozarjamo vse gg. pevce in pevke na vajo, ki se bo vršila danes točno ob 8. uri zvečer.

Nar. del. organizacija.

Krajevna skupina N. D. O. za Prosek-Kontovelj sklicuje za danes, dne 28. ob 8. uri zvečer posvetovanje na Proseku in dne 30. tek. m. na Kontovelju. Uljudno so valjeni vsi tovariši, da se vdeležijo tega posvetovanja, ker je velike važnosti za napredek krajevne skupine.

Narodna delavska organizacija sklicuje za danes, 28. vse zaupnike in druge zanimajoče se tovariše na važen sestanek v prostore N. D. O. ob 8. uri zvečer.

Pogovor radi slavnosti prvega majnika.

Radi važnega sestanka se odloži nocojšnji debatni večer.

DAROVI

— V protest proti „Cirilmetodariji“ nabralo se je na Konkonalu 5 K za podružnico CM na Vrldci. Živeli pevci pevskega društva „Višava“!

Slovinci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „All' Alpinista“ TRST, Ulica SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivaajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specialiteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Frano Zeller na Dunaju. — redmeti pripravljeni za darila. — Nepremoljivi angleški plašč tverko Boughton P. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Allein echter Balsam von der Schutzengel-Apotheke in A. Thierry in Pragrad bei Salzburg-Oberndorf.

Lekar A. Thierry balzam

(postavio obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčom, napeju, slabemu prebavljanju, kašlju, pljučnim in prsim boleznim, zagrljenju itd. — Čisti rane, ublažuje boleste, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC (CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka K 3 60. N slovi se na lekarno:

A. THIERRY, PREGRADA pri ROGATCU : Dabi se v vseh lekarnah. Dobiva se v lekarni ZANEU Trst, Piazza Goldoni Engros, fco, MELL, drogiat.

Popolne plinske

upeljave

po vseh stanovanjih izvršuje avtorizov. instalacijska delavnica

G. Simsich & A. Boschini

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV

TRST, ul. Gavana 2

PEKARNA IN SLASČIČARNA
FRAN LAMPE
Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. — Postrežba točna i na dom

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst - ul. Ombrello 6, III. nad. - Trst
kupuje rabljene pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisno. Pridi sam na dom.

V našem se odda zemljišče s 1000 kvadratnih sezajev z bušo in vodnjakom, vse na lepem prostoru pri sv. Ivanu. Oglasi i se pri g. Josipu Vatovu p. a. Bumba, sv. Ivan št. 1110 641

PASTIGLIE PRENDINI

od ogojenjene sladke škroje.
Izma ditiel in izda at i P. PRENDINI v Trstu.
Zdravniško priporočeno proti:
gribolelu, kašlju, hripavosti, kataru.
Podajanje pevcem in g. vokalnikom čist glas.
Zaloga v lekarni P. PRENDINI
in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
Prendini je na pismenja!

SPRITZER-WEIN

se imenuje belo štajersko vino, ki je edino pripravna pijača s mine alimil volami in sifonom. Prodajam tuči v butljah pristno ino Opolio iz Vise, Belo sladko iz Vi-a, letrsko in teran. Priporočam tudi s-uj izbor desertnih in extra lahkih vin, rosoljo, lik rje, Agaste in skupe. Zaloga „A-ti spuma-ti“ p. K 3 30 in 4. Sladki refekt po K. — Is-vrno šganje po K 2 40 butlika od p. litrusega listra. Pre-kupovalc na pogost. — E. Jurcev. Acquedotto 9

Poziv na glavnu skupstino

Pozivaju se sva gg. članovi na glavnu skupstino „Jadrana“ društva za mornare i radnike v Trstu

koja će se obdržavati v četvrtak na 5. maja o. g. (Spasovo) u 10. s. prije podne u vlastitim prostorijama (v. S. Sebastiano 6, I. pod.)

DNEVNI RED:

- 1) izvješće odborovo;
- 2) promjena društ. pravila;
- 3) izbor novog odbora;
- 4) slučajni predlogi i upiti.

ODBOR.

!! NA ZNANJE PEKOM !!

Najboljša vrsta malca

SILESIA in FRUMENTIN

se dobiva pri

ANDREJU SCHLEIMER

ulica Stadion št. 12, Trst

Glavni zastopnik s zalogo moka iz znanega mlina bratov NEUMANN v Aradu i tovarne čokolade in sladice: L. SCHMIDL v Gjur.

20 do 50 K na dan zasluži

lah o vsak brez razlike stana, klor se želi baviti s prodaje dovolj nih ar ok trajni vrednosti. Pro izjia in na rada sta velika a marljive osebe dobivajo s časom tudi stalno plače. Hrvatske ali srbske poudbes naj se pošiljajo na: Administracija „Neue Po tuna“ Budimpešta V., Börse, Postfacha 78.

Ravnokar je izšel najnovejši zelo praktični

POLETNI VOZNI RED

veljaven od 1. maja do 1. oktobra 1910
OB ENEM S KOLEDARJEM ZA LETO 1910
Pregledal ga je višji žel. uradnik. Obsega vse želez. proge, ki tekó po slov. ozemlju. Dobiva se v nekaterih knjigarnah in trafikah in v založbi „Gorenjca“ v Kranju. Cena 20 vinarjev, fino vezan 40 vinarjev.

Zahvala.

Žalujoci podpisani rodbini, globoko ganjeni od foliko dokazov spoštovanja in sočutja o priliki smrti njihovega očeta, oziroma brata in svaka

Friderika Mahorčič

glavnega nadzornika in načelnika južnega kolodvora, cesarskega svetnika, imetelja zlatega zaslužnega križca s krono, komendatorja reda Mežidje, viteza srbskega in črnogorskega reda, viteza romunskega reda itd. itd.

izražata najsrčnejšo zahvalo cenjenim korporacijam in osebam. Posebna hvala blagorodnemu gospodu vitezu Juliju Nesslerju, prometnemu ravnatelju, srčna hvala slavni direkciji in vsemu zboru uradnikov in poduradnikov kakor tudi slavnim delavskim korporacijam južne železnice.

TRST, dne 27. aprila 1910.

Rodbini: Mahorčič-Sandrinelli.

HOTEL BALKAN70 sob. elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. I KÖGL.**HOTEL BALKAN****Vesti iz Goriške.**

Iz Ajdovščine. Bolj, ko se bližamo prvemu majniku, tem večje postaja navdušenje za delavski praznik, ki ga bosta slavili tukajšnja podružnica N. D. O. in „Podporno društvo“. Ako bi se pa radi slabega vremena popoldanska zabava ne mogla vršiti na planem, se bo vršila v dvorani g. Bratine v Ajdovščini.

x Na občinskih volitvah v Villessu v Furlaniji je zmagala proti vsakemu pričakovanju liberalna stranka. To je za laške klerikalce hud udarec. Najprej Cervignan, potem Grače in sedaj nova zmaga liberalcev v Villessu, ki je bila prava klerikalna trdnjava. Furlanija se čudovito naglo otresa klerikalcev; pri prvi deželnozborski volitvi, ki se bo vršila, izgube klerikalci prav gotovo vse tri mandate iz kmečkih občin!

x Čebelarstva podružnica na Grahovem ob Bači vabi k čebelarstvu shodu 5. maja (praznik vnebohoda) ob 3 uri popoldne v ljudski šoli na Grahovem.

x Slov. dež. kmetijska šola je zaključila v soboto svoje šolsko leto. Gojenec je bilo v dveh tečajih 39.

x Padel je 72-letni Josip Suban iz Gorjanskega iz senika, ko je šel spat, in se močno poškodoval, da je moral v bolnišnico.

Drzna tatvina v Moši. Včeraj po noči so neznani tatovi udarli v stanovanje krmarja Bensa. S ponarejenimi ključi so odprli stanovanje in bili so tako drzni, da so šli celo v spalnico, med tem ko sta zakonska Bensa trdno spala. Tatovi so jima preiskali obleke in pobrali kar so našli; okoli 100 K v denarju in drugega blaga. Ko sta se zakonska Bresa zjutraj zbudila, sta našla svoje obleke razmetane po tleh. O tatovih ni sledi.

x Zrelostni izpiti na tuk. ženskem učiteljskem pričetju pismeno dne 2. maja t. l.

Vesti iz Istre.

Društvo „Svoboda“ pri Sv. Antonu priredi torej v nedeljo 1. maja veliko veselico v proslavo desetletnice svojega delovanja. Na slavnosti sodelujejo iz prijaznosti bratska društva „Samo“ iz Bertokov, „Straža“ iz Truš in „Istrski grmič“ iz Sp. Škofij. Tudi druga društva bodo častno zastopana po odsekih. Vspored slavnosti bo sledeči: I. del: Sprejem bratskih društev ob 4. uri pop. II. del: Ob 4 in pol: Izvajanje bogatega razporeda. III. del: Srečanje na tri lepe dobrote. IV. del: Svobodna zabava in ples.

V slučaju neugodnega vremena se prenesa slavnost na nedoločen čas. Ker se bo mudil lep užitek in vlada za to slavnost splošno zanimanje, pričakovati je najobilnejše udeležbe.

Druge slovenske dežele.

Nagrobni spomenik septemberskim žrtvam je politična oblast prepovedala. Smo pač v Avstriji!

Pogreba posl. Ježovnika v Velenju se je udeležilo okoli 2000 ljudi in mnogo društev. Ob grobu sta govorila dr. Lukovec in posl. M. Mandić.

Nesreče s strelnim orožjem. V Celovcu sta umrla podlegša svojima ranama, kand. med. Graf, kateri se je bil pri čiščenju starega samokresa nehoti vstrelil, in vajenec Laznik, katerega je na njegov god vstrelil v gozdu pri igranju s samokresom nek sovajenec.

V Obirskem se je pa nedavno temu izpodtaknil Viktor Gele na svoji puški. Puška se je sprožila in kroglica mu je šla v levi komolec. Prepeljali so ga v celovško bolnišnico.

Umrli je pri Sv. Marjeti poleg Rimskih toplic Anton Askerc p. d. Hrušovar, oče pesnika Aškerca. Dosegel je starost petinosemdeset let.

Nova šulferajnska šola. V Peklu pri Poljčanah na Spod. Štajerskem bodo zidali šulferajnsko šolo. Nemški „Schulverein“ je že določil v ta namen 50.000 K. Kako potrebna da je šola, dokazuje dejstvo, da je v Peklu in okolici 5 nemških rodbin. Žal, da

se potegujejo za nemško šolo tudi nekateri slovenski zaslepljenci, ki najbolje pritiskajo za podpise slov. starišev.

Književnost in umetnost

Dela pisatelja Fr. Meška v švedščini. Švedski publicist ter absolvent visoke trgovske šole v Kolinu ob Renu Yvar Pettersson pripravlja za tisk prevode sledečih Meškovih del: „Mir božji“, „Slike in povesti“ ter „Ob tihih večerih“. Pri prevajanju je prevajalcu pomagal Slovenec Fr. Kraševac v Kolinu. Švedski prevod omenjenih del izide meseca sept. t. l.

Mali oglasi

Tomajska mladina priredi 1. maja na odličnem vrtu g. Kjudra. Svirala bo Nabrežinska godba. 652

Prodaja se moderna spalna soba — ter razno dru pohištvo. Miza, Leo 2. 623

Prodaja se godba-automat „Delabor“. Oglašit se Poniana 680, IL. d-ano 892

Na prodaj je enorazstropna hiša za dve mali družini, na lepem prostoru blizu Požnika pri Ljubljani. Krasen razgled na vse strani 15 minut od glavne reke, lep sočinen vrt. Prodaja se za 21.000 kron. Plačati naprej samo 9000 kron. Naslov: Tomaž Čeh, Rožna dolina pri Ljubljani počta Vič. 638

Absolvent kmetijske šole z dobrim sprevalem in večletno prakso išče službo. Naslov pove Ed. ost. 63

Gostilna „Al Gimnasio“ ul. Sguero 7 ima pišče in jedila prve vrste. Priporočila se slavna odličnost za obilen obisk H. Kosič 1237

Lepa prilika za „peke“! Hiša s popolnoma opravljenimi pekarijo se proda ali da v najem pod ugodnimi pogoji takoj v Lescah na Gorenjskem. Pekarna brez konkurence. Hiša je nova, krita z opeko in ima vodovod. Podrobnosti pri lastniku J. Pretnarju, trgovcu na Biedu. 665

Išče se vodja pisarne za lastno tovarno; reflektenti morajo biti popolnoma vešč lezne stroke ter slovenskega, nemškega in po možnosti tudi italijanskega jezika. Penudbe s potrebnimi dokazali naj se pošljejo slovenskemu trgov. društvu Merkur v Ljubljani. 707

Tržaški in drugi Slovenci, kateri bi želeli kupiti kako večjo ali malo parcelo v občini Sv. Križ pri Trstu, naj se obrnejo do Franca Valiča, Sv. Križ št. 88 pismeno, ali ustmeno. Daje brezplačna pojasnila. 705

HERKULES

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan upisa mlajše od 15 ter starejše od 80. leta. Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist družega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez zdravniškega pregleda. Vsa pojasnila daje za Goriško glavno zastopstvo zadruga „Herkules“ v Gorici ali pa Ravnateljstvo podpor zadruga „Herkules“ na Reki (Fiume).

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti

prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd.

po čudežno nizkih cenah.

: ulica Nuova šte. 36 :

Trgovina posameznih partij

Sigmund Vamos

EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRIČATE O TEJ UGODNI PRILIKI!

Via Malcanton št. 9

KONKURZNA MASA :: MACCARI & PROSS

se je odločila k popolni likvidaciji in prodaji na drobno vsega obstoječega blaga, to je SUKNA ZA MOŠKE angl., franc. in domačega.

TRST, Via Malcanton šte. 9, TRST.

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji dobro idečna trgovina s hišo na glavni cesti blizu mesta. Po-redevalci vključeni. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti. 682

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi švedonec

TRST, Carlo Goldenijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Agencija in zaloge strokovnih strokovnjakov in prof. gra. inženir, avtomobil, in fonograf. Zaloge pripravljene za točilo pivo in za delavnice na popravilo in strokovno kolesa motokolesa

Velika zaloge pripadkev po tovar cenah.

TELEFON šte. 1704

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poročtvom

internacionalno prevažanje in selitve

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Celef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst

Prodajalna slanine : in : delikates

s bufetom

Bartolič & Flessing — Trst

ulica Saffa 22 (vokal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dr. Her. uležano in Kaserjevo. Španaka vina iz The Continental Bodega Company - Dezertna vina b. l. in uleža iz kleti princa Lichtensteina v Feldbergu in grofa Lantierja v Vipavi. Vsaki dan kuhna gojta, švajcarska gnoj in raznovrstne slanine

Sveže purovo maslo iz planin in Izbran sir.

Velikanski : dohod : za : novo : : : : sezono

Lastna kro : jačnica. :

Delo so : : lidno.

(magazzino vestiti)

Magazin izgotovljenih oblek

J. F. FARCHI

TRST

V. Carducci 32

(vokal Santorio)

Kdo izdeluje

?

preliminirane in proračunske načrte potom ako jako družba z. o. z. za cemen za zidarje hiš

DISS & Comp.

Ulica della Borsa 3 (Terzesteo) Telef. 11-61

Hočete se prepričati ?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Balarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vokal Terzesteo) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke vsotni za otroke. Površniki, močne jope kakor tudi z nih palčkov. Obleke su doma in delo. Delavske obleke, tkanine, tkan. Npr. modni plašč (prstei opitki) suvočistota: blago ta in inozemskih tovar. Izgot. su se obleke po meri po najnovejši od. mo. obliko in elegantno po niskih cenah

Prva in edina pisarna v vojaški stvari

ulica Caserma 5. II. n. Trst

ulica Caserma 5. II. n. Trst

Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnje vojašk. značaja — oporočanje od vaj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugodnosti glede preženčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnih slučajih — Reševanj. hitro in točno — **Uradne ure** : Ob delavnikih od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popo. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popo.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. nameštništva.

F. P. VIDIC & Comp., Ljubljana

opekarna itd. ponudijo vsako poljubno množino

Zarezanih strešnikov sistem Marzola, zidakov prve vrste.

Peči, štedilnike itd. Takošnja postrežba. Vzorce in prospekte pošljemo na željo takoj.